

Súd: Okresný súd Nové Mesto nad Váhom  
Spisová značka: 8P/36/2018  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3518201443  
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 07. 2018  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Vojteková Fejérová  
ECLI: ECLI:SK:OSNM:2018:3518201443.3

## ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nové Mesto nad Váhom vo veci starostlivosti súdu o maloletého H. X. O., X.. XX.XX.XXXX a maloletého Sebastiána Frindricha, nar. 12.11.2006, deti matky: C. O., X.. XX.XX.XXXX, L. L. XXX, a otca: Š. E., X.. XX.XX.XXXX, L. W. XX, X. H. X. Y.m, maloleté deti zast. v konaní opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom, o nariadenie ústavnej starostlivosti

### rozhodol:

I. Súd nariaďuje ústavnú starostlivosť nad maloletým H. X. O., X.. X.XX.XXXX a R. O., X.. XX.XX.XXXX, ktorá sa bude vykonávať v Detskom domove, F. XX, X. H. X. Y..

II. Matka je povinná prispievať na výživu maloletého H. X. a R. sumou 30% zo sumy životného minima mesačne, na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona, na každé z maloletých detí, vždy do 20. dňa v mesiaci vopred, na účet Detského domova, F. XX, X. H. X. Y., počnúc právoplatnosťou rozsudku.

III. Otec je povinný prispievať na výživu maloletého H. X. a R. sumou 30% zo sumy životného minima mesačne, na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona, na každé z maloletých detí, vždy do 20. dňa v mesiaci vopred, na účet Detského domova rodinného typu, F. XX, X. H. X. Y., počnúc právoplatnosťou rozsudku.

IV. Týmto sa mení rozsudok Okresného súdu v Novom Meste nad Váhom, č.k. 8P/14/2014-18 zo dňa 23.04.2014.

V. Zrušuje sa neodkladné opatrenie Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom, č.k. 8P/36/2018-15 zo dňa 23.04.2018.

VI. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

### odôvodnenie:

1. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom podal na tunajší súd podnet na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým súd mal. H.Š. X. O., X.. XX.XX.XXXX, R. O., X.. XX.XX.XXXX, G. O., X.. XX.XX.XXXX C. H.. C. P. O., X.. XX.XX.XXXX, od 24.05.2018 dočasne zverí do starostlivosti Detského domova X. H. X. Y., F. XX. Ďalej podal podnet na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým súd mal. C. O., X.. XX.XX.XXXX, od 11.05.2018 dočasne zverí do starostlivosti Detského domova X. H. X. Y.P., F. XX. Vo veci samej podal Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom podnet na nariadenie ústavnej starostlivosti nad všetkými maloletými deťmi a určenie výživného zo strany rodičov maloletých detí.

2. V podnete sa uvádza, že tunajší súd rozhodol na základe návrhu Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom o uložení výchovného opatrenia podľa ust. § 37 ods. 3 písm. b) maloletým deťom O., ktorým bol nariadený pobyt v Detskom domove rodinného typu, F. XX, X. H. X. Y. za účelom zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov na dobu 6 mesiacov od nástupu do detského domova. Maloletá C. O. je v detskom domove umiestnená od 10.11.2017 na základe rozsudku Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č. 8P/17/2017-50 z 02.08.2017 a výchovné opatrenie má trvať do 10.05.2018. Maloletí H. X. C. R. O. sú v detskom domove umiestnení od 24.10.2017 a to na základe rozsudku Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č. 8P/40/2017-38 z 02.08.2017 a výchovné opatrenie má trvať do 24.04.2018. Maloletí G. C. P. O. sú v detskom domove umiestnení od 24.10.2017 na základe rozsudku Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č. 8P/41/2017-30 z 02.08.2017 a výchovné opatrenie má trvať do 24.04.2018. Dôvodom na uloženie výchovného opatrenia a vyňatie maloletých z rodinného prostredia bola nedostatočná starostlivosť zo strany matky. Tá sa prejavovala najmä v nedostatočnej resp. takmer žiadnej hygiene detí a absentujúcich hygienických návykoch, v nedostatočnej zdravotnej starostlivosti (neriešené bolesti zubov, chýbajúce vyšetrenia u očnému lekárovi a pod.), v nepodnetnom a konfliktnom rodinnom prostredí, v nedostatočných sociálnych a finančných pomeroch rodiny a v nedostatočných rodičovských zručnostiach matky. Deti nebolo možné umiestniť do náhradnej osobnej starostlivosti v širšej rodine. V podnete sa ďalej uvádza, že maloleté deti sa postupne adaptovali s menšími či väčšími problémami na podmienky detského domova. Najväčším problémom bolo zvládanie režimu dňa deťmi, nakoľko z domáceho prostredia neboli zvyknuté na žiadne pravidlá, ako aj osvojovanie si hygienických návykov a pretrvávajúca rivalita medzi chlapcami. Postupne bola doriešená zdravotná starostlivosť, ošetrovanie zubným lekárom a zabezpečenie okuliarov. Maloletá C. naďalej navštevuje R. v Novom Meste nad Váhom, odbor kaderníčka, ostatné deti zmenili školu, v súčasnosti navštevujú Základnú školu na S. N. v Novom Meste nad Váhom. Maloletej C. boli zabezpečené všetky potrebné školské pomôcky (kadernícka výbava), v dôsledku čoho ju začala škola viac baviť a zlepšila si prospech. Cieľom práce s rodinou po umiestnení detí do detského domova bola úprava rodinných pomerov. Matka sa s deťmi od ich umiestnenia nepravidelne kontaktuje a navštevuje, verbalizuje záujem o ich návrat do svojej starostlivosti. Na všetky prázdniny boli deti uvoľňované na krátkodobé pobyty do domácnosti matky. S matkou maloletých pracujú rodinní asistenti Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom a do 31.12.2017 bola zaradená v programe priorit zameranom na sanáciu rodinného prostredia realizovanom Spoločnosťou priateľov detí z detských domovov Úsmev ako dar. Stanovené ciele sa však nepodarilo naplniť. Matka žije v zložitej sociálnej situácii v zanedbanom dome so svojou matkou, ktorá má vážne zdravotné problémy. Matka nemá žiadny príjem, nepoberá ani žiadne štátne sociálne dávky, žije z dôchodku, ktorý poberá jej matka. V domácnosti nastali drobné úpravy tak, aby sa mohli zrealizovať aspoň krátkodobé pobyty detí (zasklené okná, vymaľovanie, oprava postelí). Z priestorových dôvodov nemá každé dieťa vlastnú lôžku. Pre 5 detí, matku a starú matku je v domácnosti 5 postelí. Matke sa nepodarilo zrekonštruovať kúpeľňu podľa pôvodného plánu - výkopové a stavebné práce sú nad jej finančné možnosti. Matka zvládla finančnú gramotnosť iba s podporou rodinných asistentov a vedúcej predajne potravín v Bošáci. Pokiaľ má hospodáriť sama, má problém si naplánovať varenie a nákupy a zodpovedajúce financie, má problémy variť pre všetky deti a odhadnúť veľkosť potrebného nákupu. Túto činnosť v minulosti zabezpečovala výlučne stará matka, ktorá však už momentálne nevidí a variť nedokáže. Deti majú k matke vytvorenú citovú väzbu, avšak v domácom prostredí, napriek predchádzajúcej príprave matky v detskom domove a rodinnými asistentmi, matka nedokáže zabezpečiť deťom adekvátny režim a program, deti ju nerešpektujú, matka rieši výchovu krikom. Počas pobytov v domácom prostredí uviedli aj samotné deti, že väčšinu času trávajú vonku, behajú po dedine a okolí, predávajú železo a pod. Matka nevie tráviť s deťmi voľný čas ani s nimi primerane komunikovať. Matka nemá vybavený žiadny príjem, k hľadaniu zamestnania pristupuje pasívne, zanesla iba niekoľko žiadostí a čaká až jej zavolajú. Aktuálne si hľadá priateľa cez inzerát, uvádza, že ju oslovilo niekoľko mužov, opakovane hovorí o odsťahovaní sa do Českej republiky. Rodinní asistenti sú matke nápomocní pri riešení problémov, avšak matka nie vždy spolupracuje, mnohým veciam prikývne, následne však neurobí podľa dohody, ale po svojom. Matka je schopná dodržiavať termíny a vie zabezpečiť odchod a príchod detí z detského domova do rodiny a naopak a spolupracuje aj so starostom obce, avšak nemá pevnú vôľu dotiahnuť veci do konca. V súčasnosti nemá matka vytvorené podmienky k prevzatíu detí do svojej starostlivosti a nie je ani perspektíva úpravy rodinných pomerov v dohľadnej dobe. Práca s rodinou a deťmi si bude vyžadovať dlhší časový rozsah, určite viac ako ďalších 6 mesiacov. Navyše maloletá C. dovŕši v tomto roku plnoletosť a je v jej záujme, aby jej boli vytvorené podmienky k bývaniu a ukončeniu štúdia na strednej škole v detskom domove ako mladej dospelaj v zmysle platných právnych predpisov. Ani jeden z otcov maloletých detí nemá vytvorené podmienky resp. záujem k prevzatíu maloletých do starostlivosti. E. O. bol opakovane odsúdený za

neplnenie si vyživovacej povinnosti, pracuje, avšak má exekúcie, býva na ubytovni. S maloletou C. v kontakte nie je. Š. E. bol pre vážne zdravotné problémy o pakovane hospitalizovaný a operovaný v Českej republike a jeho zdravotný stav neumožňuje starostlivosť o deti. Ďalej uviedol, že s maloletými bol vykonaný pohovor ohľadne možnosti zotrvania v detskom domove dlhší čas ako bolo pôvodných 6 mesiacov v rámci uloženého výchovného opatrenia. Pri pohovoroch zhodne uviedli, že by chceli ísť domov k mame a k babke, je im tam dobre, ale zvykli si aj na podmienky detského domova a vedeli by si predstaviť aj dlhší pobyt v tomto detskom domove, ak by ich mama navštevovala a mohli k nej chodiť na prázdniny. Maloletá C. si najviac uvedomuje rozdiely v starostlivosti v domácom prostredí a v detskom domove, je tam spokojná a chcela by využiť možnosť zostať v detskom domove aj po plnoletosti. Záverom sa v podnete uvádza, že pobytové výchovné opatrenie uložené maloletým deťom nespĺnilo účel a nevedlo k náprave, a v určenej dobe 6 mesiacov nedošlo zo strany matky ani za podpory ďalších subjektov k úprave rodinných pomerov tak, aby si mohla prevziať deti do svojej starostlivosti. Zároveň nie je ani žiadny iný príbuzný ani blízka osoba maloletým deťom, ktorej by mohli byť deti zverené do starostlivosti, náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti. Je preto v najlepšom záujme maloletých detí, aby im bola nariadená ústavná starostlivosť a deti zotrvali v detskom domove, na ktorého prostredie sa postupne adaptovali. Matke sa tým vytvorí dostatočný časový priestor na to, aby dokázala postupne zmeniť pomery na svojej strane.

3. Tunajší súd uznesením č.k. 8P/33/2018-7 zo dňa 19.04.2018 začal konanie o nariadenie neodkladného opatrenia - dočasné zverenie mal. H. X. O., X.. XX.XX.XXXX, R. O., X.. XX.XX.XXXX, G.X. O., X.. XX.XX.XXXX, H.. P. O., X.. XX.XX.XXXX a mal. C. O. do starostlivosti Detského domova X. H. X. Y., F. XX. Týmto uznesením zároveň začal konanie o nariadenie ústavnej starostlivosti nad mal. H. X. O., X.. XX.XX.XXXX, R.R. O., X.. XX.XX.XXXX, G. O., X.. XX.XX.XXXX, H.. P. O., X.. XX.XX.XXXX a mal. C. O.. Predmetným uznesením súd zároveň vylúčil vec o nariadenie neodkladného opatrenia a nariadenia ústavnej starostlivosti nad mal. H. X. O., X.. XX.XX.XXXX, R.X. O., X.. XX.XX.XXXX, a vec o nariadenie neodkladného opatrenia a nariadenia ústavnej starostlivosti nad mal. G. O., X.. XX.XX.XXXX, H.. P. O., X.. XX.XX.XXXX, na samostatné konanie.

4. Súd vykonal dokazovanie výsluchom matky, maloletého H.Š. X., maloletého R., oboznámením správy detského domova, pričom zistil tento skutkový stav:

5. Rozsudkom tunajšieho súdu č. k. 8P/14/2014-18, zo dňa 23.04.2014, bola schválená rodičovská dohoda, na základe ktorej bol maloletý H. X. a maloletý R. zverený do osobnej starostlivosti matky a otec Š. E. sa zaviazal prispievať na ich výživu každému po 50,- Eur mesačne. Rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 8P/40/2017 zo dňa 02.08.2017 súd nariadil výchovné opatrenie a to dočasne odňal maloletého H. X. O., X.. XX.XX.XXXX a maloletého R. O., X.. XX.XX.XXXX, z osobnej starostlivosti matky a maloletým deťom nariaďuje pobyt v Detskom domove rodinného typu, F. XX, a to na dobu 6-tich mesiacov od nástupu do zariadenia. Uznesením tunajšieho súdu č.k. 8P/36/2018-15 zo dňa 23.04.2018 súd nariadil neodkladné opatrenie mal. H. X. a mal. R. dočasne zveril do starostlivosti Detského domova rodinného typu, F. XX, X. H. X. Y..

6. Matka má ďalšiu vyživovaciu povinnosť k mal. C. O.. Rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom, č.k. 5P/223/2014-60, zo dňa 21.11.2016, súd rozviedol manželstvo rodičov maloletej C., maloletú zveril na čas po rozvode do osobnej starostlivosti matky a zo strany otca určil výživné vo výške 50,- mesačne. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 12.01.2017. Rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 8P/17/2017-50 zo dňa 02.08.2017 súd nariadil výchovné opatrenie a to dočasne odňal maloletú C. O., X.. XX.XX.XXXX z osobnej starostlivosti matky a maloletej nariadil pobyt v Detskom domove rodinného typu, F. XX a to na dobu 6-tich mesiacov od nástupu do zariadenia. Uznesením tunajšieho súdu č.k. 8P/33/2018-11 zo dňa 23.04.2018 súd nariadil neodkladné opatrenie a mal. C.G. dočasne zveril do starostlivosti Detského domova rodinného typu, F. XX, X. H. X. Y..

7. Matka má ďalej vyživovaciu povinnosť k mal. G. O., X.. XX.XX.XXXX a mal. P. O., X.. XX.XX.XXXX. Otcovstvo k mal. G. a mal. P. bolo zapreté bývalým manželom matky E. O. (rozsudok tunajšieho súdu č. k. 4C/178/2014-37, zo dňa 14.01.2016). Otec maloletých detí nie je zapísaný v rodnom liste. Rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 8P/41/2017 zo dňa 02.08.2017 súd nariadil výchovné opatrenie výchovné opatrenie a to dočasne odňal maloletého G. O., X.. XX.XX.XXXX a maloletého P. O., X.. XX.XX.XXXX z osobnej starostlivosti matky a maloletým deťom nariadil pobyt v Detskom domove rodinného typu, F. XX a to na dobu 6-tich mesiacov od nástupu do zariadenia. Uznesením tunajšieho súdu č.k. 8P/37/2018-15 zo

dňa 23.04.2018 súd nariadil neodkladné opatrenie mal. G. a mal. P. dočasne zveril do starostlivosti Detského domova rodinného typu, F. XX, X. H. X. Y..

8. Zo správy Detského domova Nové Mesto nad Váhom vyplynulo, že H. schopnosti na učenie sú na pomerne dobrej úrovni. Učivám, ktoré preberajú rozumie. Veľmi veľa si dokáže zapamätať z prednášaného učiva v škole, do prípravy na vyučovanie musí byť však tlačенý. So súrodencami má vlažné vzťahy. Je veľmi hlučný, všetko si presadzuje hlasným jednaním. Komunikuje na pomerne dobrej úrovni, jeho slovná zásoba je dobrá. Je šikovný čo sa týka kreslenia, maľovania, svoje schopnosti vie výborne využiť v konštruktívnych hrách. Deti museli naučiť, čo všetko sa v domácnosti musí robiť, kedy sa prezlieka ošatenie, posteľná bielizeň, že v špinavom ošatení sa nelíha do postele a podobne. Ide o osobnosť v pubescentnom vývine s potenciálom dobrej adaptácie, spracovania vonkajších podnetov. Vyššia sila emočnej kontroly a stability s dobrou frustračnou toleranciou, zdržanlivosťou a snahou vyhýbať sa problémom. V prvkoch bezohľadného presadzovania využíva sociálne nežiaduce stratégie. Je ochotný zlepšiť sa, namáhať sa pre dosiahnutie cieľov, podávať výkon, súťažiť. Zmysluplným prepojením chlapca s minulosťou sa stal kontakt s triednou učiteľkou, ktorá súrodencov v detskom domove navštevovala i kontakt so starou mamou a domácim prostredím sprostredkovaním telefonátov s blízkymi.

Maloletý R. navštevuje piaty ročník základnej školy v Novom Meste nad Váhom. V škole s ním doteraz problémy neboli. Dosahuje priemerné výsledky. Bez problémov sa pripravuje na vyučovanie. V domove sa adaptoval pomerne rýchlo. Počúval nariadenia vychovávateľa, vie pekne spraviť službu a rýchlo si osvojil pravidlá na skupine. Je spoločenský typ, rád trávi voľný čas športom alebo vyrábaním nejakých výrobkov, je výborný futbalista. V interiéri sa rád hrá spoločenské hry alebo vyrába nejaké výrobky. V sociálnej oblasti býva poslednú dobu nevyssporiadaný, voči vychovávateľom sa správa drzo, nepočúva nariadenia. Osobnosť detská, vyvíjajúca sa, s otvorenosťou k sociálnej interakcii, s vonkajšími prejavmi vynaliezavosti, netrpezlivosti a pohotovosti. Prvky srdечnosti, spoločenskosti, záujmu o kontakty s druhými, priateľstvo, pozitívny postoj, so schopnosťou participovať na dobrých vzťahoch. Nepriateľské prejavy využíva pri potrebe odreagovať vnútorné napätie pri úzkosti, neistote i sebaapresadení. Proces adaptácie v zmenených životných podmienkach sprevádzaný sťažným zaspávaním, uplatňovaním osvojených spánkových rituálov z domáceho prostredia, smútením za stratou blízkeho vzťahu so starou mamou, stratou kamarátskych a rovesníckych väzieb z futbalového tímu. Zmysluplným prepojením chlapca s minulosťou sa stal kontakt s triednou učiteľkou, ktorá súrodencov v detskom domove navštevovala i kontakt so starou mamou a domácim prostredím sprostredkovaním telefonátov s blízkymi. riešenia konfliktov v sociálnych vzťahoch.

Zo správy detského domova ďalej vyplynulo, že maloletí boli umiestnení do domova dňa 24.10.2018. Priviedla ich matka v sprievode riaditeľky ZŠ, učiteľky ZŠ a pracovníčkou Obecného úradu v Bošáci. Chlapci sa na prostredie domova adaptovali vcelku dobre. Po príchode do domova museli zabezpečiť neodkladnú zdravotnú starostlivosť- návšteva zubára, u mal. H. návšteva očnej lekárky. Matka chodí na návštevy do domova veľmi sporadicky, zvyčajne chodí v sprievode starších synov alebo p. E.. Návštevy prebiehajú v domove tak, že chlapci len pribehnú pozrieť, čo im matka priniesla a zasa idú za svojimi povinnosťami. Matku veľmi nespomínajú, vzťah majú vytvorený skôr so starou matkou. Ak sa náhodou stretnú s mamou počas vychádzky v meste, ani jedno z detí nejavi o matku záujem. Na upozornenie vychovávateľa ju pozdravia, ale nemajú záujem o rozhovor, ani o stretnutie. Chlapci boli doma 3x na krátkodobom pobyte - cez Vianoce, cez jarné prázdniny a cez Veľkonočné prázdniny. Z pobytu sa vrátili spokojní, ale v tom zmysle, že nemali žiadne povinnosti ani kontrolu nad trávením voľného času. Od rána do večera boli vonku. Matka sa vyjadrila, že ju neposlúchali, robili si čo chceli. Práve toto nám po príchode do domova z krátkodobého pobytu spôsobuje problém, nakoľko chlapci len veľmi ťažko nabiehajú na režim domova. Podmienky v domácnosti pani O. sa nezmenili, príjem do domácnosti zabezpečuje len stará matka mal. detí zo starobného dôchodku. Pani O. sa vyjadruje, že zamestnanie si stále aktívne hľadá, stále je však nezamestnaná. Výchovné opatrenie nad mal. deťmi O. nespĺnilo účel, matka nenadobudla žiadne rodičovské zručnosti, nemá záujem pracovať, aj keď zamestnanie si podľa vlastných slov hľadá. Vzťah k deťom je skôr pasívny, nevie tráviť s nimi čas, nevie upútať ich pozornosť. Nevie hospodáriť s financiami. Finančné prostriedky, ktoré obdrží pri krátkodobých pobytoch detí vo svojej domácnosti nevyužíva účelne a hospodárne, potrebuje pomoc rodinných asistentov. Zo strany matky k úprave podmienok, pre ktoré deti boli vyňaté z jej starostlivosti, prikláňajú sa k nariadeniu ústavnej starostlivosti nad mal. deťmi .

9. Matka uviedla, že je pravda, že sa na jej strane nič nezmenilo, ale sa chce osamostatniť od jej matky, chce bývať sama a chce sa o deti starať. S nariadením ústavnej starostlivosti nesúhlasila, deti chodí navštevovať 2-krát do týždňa, cez víkendy a ako sa dá.

Má podanú žiadosť o zamestnanie v F., ja čaká ako sa vyjadria, inde zatiaľ žiadosti nemá.

10. Maloletý H. po oboznámení s predmetom výsluchu uviedol, že si vie predstaviť, že by ešte zostal v domove, je tam dobre, má tam kamarátov. Zaujíma sa o počítače, futbal.

11. Maloletý R. po oboznámení s predmetom výsluchu uviedol, že si vie predstaviť, že by ešte zostal v domove, je tam dobre. Hráva futbal, chodí na folklórny krúžok, má v domove kamarátov, varia tam dobre. Nevedel uviesť ako často chodí mamina na návštevy, keď sú spolu, tak sa rozprávajú.

12. Kolízny opatrovník uviedol, že od podania návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a zároveň na nariadenie ústavnej starostlivosti sa je situácia na strane matky rovnaká, výchovné opatrenie uložené na 6 mesiacov z dôvodu zabezpečenia úpravy rodinných pomerov nespĺnilo účel. Je zrejmé, že s rodinou bude treba dlhodobejšie pracovať, čo krátkodobý pobyt neumožňuje. V súčasnosti sú deti na pobyte v domácnosti, aj počas týchto pobytov riešia problémy ohľadne starostlivosti. Deti nemajú žiadny organizovaný program, nemajú navarené. Bolo zistené, že matka je väčšinou u priateľa. V dome je veľký neporiadok, domácnosť neudržiavaná. Matka je oboznámená s tým, že kedykoľvek v prípade nápravy pomerov v domácnosti a na jej strane môže byť ústavná starostlivosť zrušená. S matkou sa bude naďalej spolupracovať tak, aby sa deti mohli vrátiť domov v čo najkratšom čase. Trval na podanom návrhu a zároveň navrhoval upraviť vyživovaciu povinnosť vo výške minimálneho výživného vzhľadom na počet vyživovacích povinností a príjem matky. Otec nemá vytvorené podmienky na starostlivosť o deti, tento má vážne zdravotné problémy. Podľa jeho vyjadrenia sa zdržuje v Uherskom Hradišti. Ústavná starostlivosť nad maloletými je momentálne v ich najlepšom záujme.

13. Podľa § 54 ods. 1 až 6 Zákona o rodine náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, a ak to nie je možné, do pestúnskej starostlivosti.

Súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a

- a) dieťa je osvojiteľné a nie je možné ho zveriť do starostlivosti budúcich osvojiteľov alebo do starostlivosti fyzickej osoby podľa osobitného predpisu,
- b) rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka,
- c) uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 neviedlo k náprave alebo
- d) rodičia dieťaťa sú pozbavení výkonu rodičovských práv.

Za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa.

Ak súd nerozhodol podľa § 39 ods. 2 a 3 alebo podľa § 56, sú rodičia maloletého dieťaťa naďalej jeho zákonnými zástupcami a spravujú jeho majetok.

Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

14. Podľa § 62 ods. 1 až 6 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. Ak je maloleté dieťa zverené do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, súd pri určení výživného prihliadne

na dĺžku striedavej osobnej starostlivosti každého rodiča alebo súd môže rozhodnúť aj tak, že počas trvania striedavej osobnej starostlivosti rodičov výživné neurčuje.

15. Podľa § 75 ods. 1, 2 Zákona o rodine, pri určení výživného prihladne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihladne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihladne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. Výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

16. Podľa § 81 ods. 1, 2 Zákona o rodine ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné. Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa, vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet maloletého dieťaťa.

17. V predmetnej veci mal súd za preukázané, že nad maloletým H. X. a maloletým R. je nevyhnuté nariadiť ústavnú starostlivosť. V predmetnej veci bolo preukázané, že výchova detí je vážne narušená, matka starostlivosť o deti nezabezpečovala na požadovanej úrovni. Nariadené výchovné opatrenie, ktoré bolo nariadené rozsudkom zo dňa 02.08.2017, v žiadnom smere nesplnilo svoj účel. Na strane matky nedošlo k úprave pomerov. Domácnosť matky je zanedbaná, matka je dlhodobo nezamestnaná, pokiaľ ide o záujem o zamestnanie, tento len deklaruje, pričom prácu si nehľadá aktívne. Matka tak nemá zabezpečené finančné prostriedky potrebné pre starostlivosť o maloleté deti. Pokiaľ sú deti v jej domácnosti na krátkodobom pobyte, matka sa im nevenuje, nezabezpečuje o ne starostlivosť, deti sú bez dozoru od rána do večera. Zo správy detského domova vyplynulo, že pobyt v domove deťom prospieva, zlepšila si správanie, hygienické návyky. Tak maloletý H. X., ako aj maloletý R. prejavili záujem o pobyt v detskom domove, kde im je podľa ich slov dobre. Otec má vážne zdravotné problémy, o deti nemôže zabezpečiť starostlivosť. Z vyjadrenia kolízneho opatrovníka vyplynulo, že maloleté deti nie je možné zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, ani do pestúnskej starostlivosti. Z vyššie uvedených dôvodov má súd za to, že sú splnené podmienky na nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletým H. X. a maloletým R. podľa § 54 ods. 2 Zákona o rodine. Ústavná starostlivosť sa bude vykonávať v Detského domova rodinného typu, F. XX, X. H. X. Y..

18. V súlade s § 62, § 75 ods. 1 a 2 a § 81 ods. 1 a 2 Zákona o rodine súd určil matke a otcovi maloletého H. X. a maloletého R. výživné sumou 30% zo sumy životného minima mesačne na nezaopatrené nepnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona, na každé z maloletých detí, ktoré sú povinní platiť vždy do 20-teho dňa v mesiaci vopred, na účet Detského domova rodinného typu, F. XX, X. H. X. Y., počnúc právoplatnosťou rozsudku. Pri určení výšky výživného súd prihladol na osobné, zárobkové a majetkové pomery oboch rodičov.

19. Týmto rozsudkom sa mení rozsudok Okresného súdu v Novom Meste nad Váhom, č.k. 8P/14/2014-18 zo dňa 23.04.2014., ohľadne pôvodnej úpravy práv a povinností k maloletým.

20. Uznesením Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č.k. 8P/36/2018-15 zo dňa 23.04.2018 súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým mal. H. X. a mal. R. dočasne zveril do starostlivosti Detského domova rodinného typu, F. XX, X. H. X. Y.. Vzhľadom na nové rozhodnutie o úprave práv a povinností k maloletým deťom vo veci samej, súd považoval za potrebné uvedené neodkladné opatrenie v súlade s § 363 Civilného mimosporového poriadku zrušiť.

21. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 52 CMP.

**Poučenie:**

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Nové Mesto nad Váhom písomne v troch vyhotoveniach.

Ak vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd rozsudkom schváli dohodu rodičov, nie sú rodičia oprávnení podať voči výroku, ktorým bola dohoda schválená, odvolanie.

V odvolaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka, ďalej sa uvedie proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolanie možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Rozsudok o výživnom je vykonateľný doručením.

Pokiaľ nebude povinnosť uložená týmto rozsudkom plnená dobrovoľne, možno sa jej plnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie, resp. na nariadenie výkonu rozhodnutia.